

Joanna Stępnia-Getke

Konferencja

Standardy bezpieczeństwa dokumentów państwowych

Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego w dniu 10 czerwca br. zorganizowała konferencję poświęconą standardom bezpieczeństwa dokumentów państwowych.

W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Kancelarii Prezydenta RP, Kolegium ds. Służb Specjalnych, Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Komendy Głównej Policji, w tym również Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego, a także Komendy Głównej Straży Granicznej, Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego, Urzędu ds. Cudzoziemców, Zarządu Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych, Narodowego Funduszu Zdrowia, Związku Banków Polskich, Biura Departamentu Ochrony Narodowego Banku Polskiego, Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej oraz Fundacji UBI Societas.

Prelegentami byli: funkcjonariusze ABW, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych – dr Wojciech Rafał Wiewiórowski, Zastępca Dyrektora Zarządu Operacyjno-Śledczego Komendy Głównej Straży Granicznej, Kierownik Laboratorium Kryminalistycznego Straży Granicznej – ppłk Tomasz Kłosiński, Wiceprezes Polskiego Towarzystwa Kryminalnego – dr Mieczysław Goc oraz przedstawicielka Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych S. A. – Ewelina Jakielaszek.

Konferencję zainaugurował Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego gen. bryg. Krzysztof Bondaryk, który powitał zgromadzonych gości i zwrócił uwagę na ekspercki charakter spotkania. Powiedział, że w dzisiejszych czasach dokument nie jest już kawałkiem papieru, ale stanowi rodzaj klucza, który z jednej strony umożliwia administracji państwowej wykorzystanie zdobyczy postępu technologicznego, z drugiej zaś stawia wymogi dotyczące zabezpieczenia informacji w nim zawartych przed fałszerstwem. Zwrócił uwagę na fakt, iż *za bezpieczeństwo dokumentu odpowiada w najwyższym stopniu państwo, a zaufanie do dokumentu jest też zaufaniem do państwa.*

W trakcie spotkania omawiano definicje dokumentu państwowego oraz rolę państwa w procesie jego wytwarzania i dystrybucji. Podkreślono również, że o bezpieczeństwie i sile demokratycznego państwa świadczy wiarygodność używanych dokumentów.

Na konferencji przedstawiono cechy dokumentu tożsamości oraz zdefiniowano pojęcie identyfikacji i autoryzacji danych. Podkreślono, że dokument tożsamości powinien posiadać *klucze* do tzw. infrastruktury informacyjnej państwa, która jest zbiorem wiedzy o tym jak ono wygląda (o jego terytorium, obywatelach i prawie). Przytoczono definicje rejestrów publicznych. Zwrócono uwagę na fakt, iż aktualnie nie posiadamy jednolitego systemu informacyjnego, który powiązałby wszystkie dotychczas odrębnie funkcjonujące pomniejsze zbiory danych dotyczące jednego obywatela. Zaakcentowano potrzebę wprowadzenia jednego dokumentu tożsamości umożliwiającego jego użytkownikowi dostęp do wielu zasobów informacyjnych państwa.

W dalszej części spotkania zobrazowano zmiany, jakie zaszły na przestrzeni ostatnich czterech lat w dokumentach państwowych takich, jak dowód osobisty, paszport i karta pobytu. Szczegółowo omówiono zabezpieczenia wprowadzane do dokumentów. Podkreślono, iż najlepsze z nich są te, które można zweryfi-

kować bez dodatkowych urządzeń. Zwrócono uwagę na wzrost roli dokumentów biometrycznych.

Ponadto omawiano sposoby i metody fałszowania dokumentów. Uwypuklono przy tym znaczenie elektronicznych elementów zabezpieczających w dokumentach państwowych oraz postulowano nieustanne poszukiwanie nowych rozwiązań w tym zakresie.

Przedstawiono rekomendacje unijne precyzujące zabezpieczenia, jakie powinien posiadać dokument. Zwrócono uwagę na fakt, że dobry dokument musi być z jednej strony łatwy do weryfikacji, z drugiej zaś – trudny do podrobienia.

Zaprezentowano definicje interoperacyjności oraz działania ABW dotyczące współdziałania organów administracji rządowej ze służbami specjalnymi i policyjnymi w zakresie tworzenia przepisów prawa odnoszących się do informatyzacji państwa. Wskazano główne cele i korzyści wynikające z zastosowania interoperacyjności zarówno wymiarze krajowym, jak i międzynarodowym. Zwrócono uwagę na dążenie do zintegrowania zbiorów lokalnych danych w systemach państwowych. Postulowano ujednoczenie procesów administracyjnych, wdrożenie zarządzania procesowego oraz budowę architektury korporacyjnej w odniesieniu do rejestrów państwowych.

Na spotkaniu omówiono tzw. słabe punkty systemu zapewniającego bezpieczeństwo i wiarygodność dokumentów. Zaproponowano stworzenie ustawy o dokumentach publicznych, która byłaby elementem porządkującym system legislacyjny i zapewniała właściwy poziom bezpieczeństwa dokumentów państwowych.

Przedstawiono również proces tworzenia dokumentu i podkreślono, iż efektywne zabezpieczenia chronią go przed fałszerstwami.

Pod koniec konferencji w dyskusji udział wzięli przedstawiciele: Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej, Narodowego Funduszu Zdrowia, Biura Departamentu Ochrony Narodowego Banku Polskiego Centralnego Laboratorium Kryminalistyczne Policji oraz Związku Banków Polskich.

Podsumowując spotkanie, podkreślono, że państwo ma obowiązek określić wymagania dotyczące bezpieczeństwa dokumentów państwowych. Powiedziano m.in., że:

- nie można obniżać standardów bezpieczeństwa dokumentów tożsamości,
- podnoszenie poziomu bezpieczeństwa dokumentów i systemów teleinformatycznych musi być procesem równoległym i ciągłym,
- im niższa jest jakość zabezpieczeń, tym więcej dokonywanych fałszerstw,
- niezbędna jest spójna i jasna polityka państwa w odniesieniu do dokumentów teleinformatycznych,
- w interesie państwa leży kompleksowa koordynacja projektowania, produkcji i dystrybucji dokumentów.

Omówiono także czynniki determinujące minimalne wymagania dotyczące bezpieczeństwa dokumentów państwowych. Podkreślono, iż elementy zabezpieczeń i wymagania formalne muszą być zgodne z unijnymi standardami. Państwo powinno mieć kontrolę i nad poszczególnymi etapami cyklu życia dokumentu oraz nad zasobami informacyjnymi. Ma ono obowiązek określenia minimalnych wymagań dla dokumentów państwowych.

Na zakończenie Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego podziękował uczestnikom spotkania i wyraził nadzieję, że pozwoli ono lepiej rozumieć, jak ważne są standardy bezpieczeństwa w odniesieniu do wytwarzania dokumentów państwowych.